

EUROOPA NAABRUSPOLIITIKA:
POLIITILISED KÜSIMUSED

ÜHISED HUVID,
JAGATUD VÄÄRTUSED

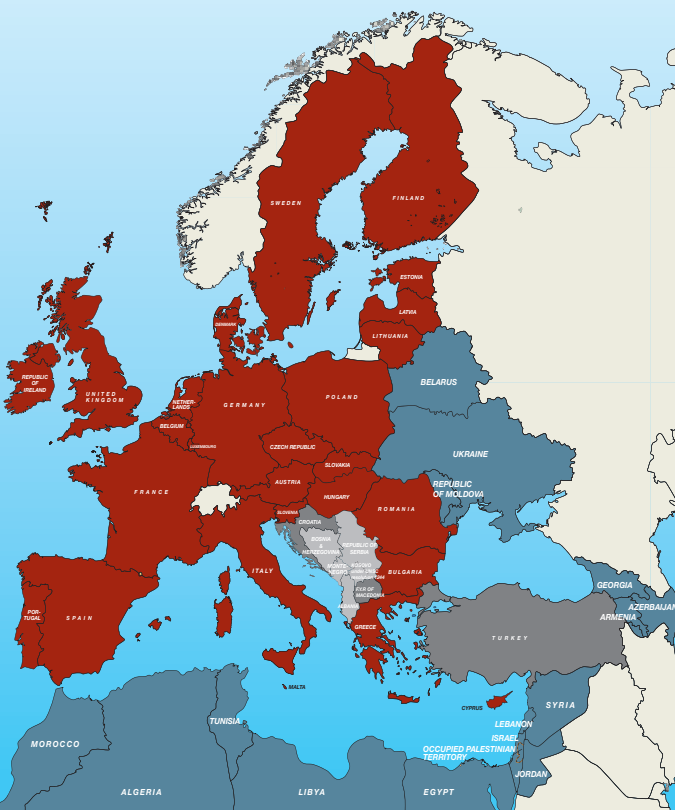
Euroopa naabruspoliitika

ec.europa.eu/world/enp

Euroopa Komisjon
Välissuhete
peadirektoraat
B – 1049 Brüssel
enp-info@ec.europa.eu

NF-30-08-052-ET-D

- ELi liikmesriigid
- ENP partnerriigid
- ELi liikmekandidaadid
- ELi potentsiaalsed liikmekandidaadid

Ukraina abistamine migratsioonivooluga kaasaminekul

Ukrainajagab umbes 500 km ühist piiri ELi idapiiriga. Lisaks piirneb see kolme mitte-ELi riigiga, omades sealhulgas 1500-kilomeetrist piiri Vene Föderatsiooniga. See teeb Ukrainast ideaalse transiidipaiga ebareeglipäraseks sisserändeks Euroopa Liitu – 2007. aastal üritas riiki siseneda üle 30 000 registreerimata sisserändaja – mis on määratuks koormuseks riigi ressursidele.

Ukrainasiseministeerium ja teised valitsusasutused teevad ELi toetatud programmi raames koostööd Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga (IOM), et parandada riigi võimekust migratsioonivoolude juhtimisel.

Programm toetab väga erinevaid tegevusi füüsilise infrastruktuuri ehitamisest koolituse ja teadusuuringuteni, et aidata Ukrainal välja arendada põhjalikku süsteemi migratsiooni juhtimiseks.

Uued piirid piirihalduses

Programm pakub ka koolitust piirivalvurite ja teiste immigratsiooniga tegelevate töötajate oskuste parandamiseks. Riiklik piirivalveteenistus töötab koos Ungari ja Poola kolleegidega värbamis-, väljaõppe ja karjääriarendussüsteemide kallal, samuti seadusandluse parandamiseks.

„Need projektid on loonud aluse kaasaegsele personalijuhtimissüsteemile,“ ütleb Jeffrey Labovitz IOMist, rahvusvahelisest migratsiooni valvekoerast. „IOM tervitab Ukraina jõupingutusi viia läbi reforme kooskõlas ELi standarditega. Koos saame tagada, et meie abi tugineb nendele põhjanevatele muutustele, mida teenistus läbi püüab viia.“

„See on üks esimesi programme, mis ei piirdu pelgalt seadmete pakkumisega,“ märgib Oleksandr Pantšenko riiklikust piirivalveteenistusest. „Me kasutame ELi ekspertide koostatud ettekandeid meie oma võimekuse ja suutlikkuse parandamiseks. Meil on strateegia, mis muudab meid aastaks 2015 täielikult ELi standarditele vastavaks.“

Õigete sammude astumine

Miljonid ukrainlased töötavad praegu välismaal ja paljud teised on sellest mõttest sisse võetud. Ent paljud siirduvad välismaale tööle ebaseaduslikult ja võivad seetõttu sattuda inimkaubitsejate ja hoolimatute tööandjate poolt ärakasutamise ohvriks. Ümberasujate nõustamiskeskused (CMAd) aitavad ukrainlastel teha informeeritud valikuid ning pakkuda neile praktilist ja juriidilist toetust.

Nende keskuste abiga on sajad ukrainlased leidnud välismaal seaduslikke töövõimalusi ja neil on õnnestunud rasketest olukordadest välja tulla. Oleg, kes kaotas kord hulga raha välismaal libatöökohta taotledes, suutis leida Tšehhi Vabariigis korraliku ja seadusliku ametikoha.

Taanis seaduslikult töötanud Nataljale keeldus tema kohalik tööandja palka maksmast. Üks CMA viis ta kokku Taani sisserändajate tasuta õigusnõuandeteenistusega, mis kohtuvaidluse lahendas.

„Kõik rahvad on võrdsed“ – ümberasujate päeva mess

Enamik Euroopa Liidu kodanikke toetavad hiljutise uuringu andmeil tihedamat koostööd naaberriikidega. Arvatakse, et tihedamad sidemed tugevdaksid rahu ja demokraatiat.

Täpselt seda käsitlebki Euroopa naabruspoliitika (ENP). Aastatel 2003–2004 laienenud ELi ja meie naabrite lähendamise eesmärgil välja töötatud ENP käsitleb konkreetsete meetmete võtmist reformide toetamiseks ja heaolu suurendamiseks ning seega meie naabruselavate inimeste igapäevaelu parandamiseks.

Niisiis kuidas see toimib? EL ja kõik ta naabrid lepivad kokku, kuidas sõlmida tihedamaid suhteid ja toetada reforme kolme- kuni viieaastase perioodi lõikes. Ühised kohustused sätestatakse niinimetatud tegevuskavades. Kaasajastamise ja reformide toetuseks pakub oskusteadmisi ja rahastamist (2007. aastast 2013. aastani peaaegu 12 miljardit eurot) Euroopa naabrus- ja partnerlusvahend (ENPI).

Ideaalid tegevuses

Demokraatia ja inimõigused on Euroopa Liidu põhiväärtused. Lisaks on pikaajaline areng ja heaolu mõeldamatu ilma õigusriigita. Sel põhjusel põhineb Euroopa naabruspoliitika vastastikusel kohustusel edendada inimõigusi ja demokraatiat.

EL toetab partnervalitsusi ja kodanikuühiskonda nende püüdlustes viia läbi poliitilisi reforme: õigusreformist pressivabaduse tagamiseni, poliitilise surve ohvrite abistamisest piinamisega võitlemiseni.

Ühiselt kokku lepitud ENP tegevuskava võimaldab igal riigil keskenduda tähtsamale prioriteetidele. Naabruspoliitika oluliseks osaks on ka poliitiline dialoog vastastikust huvi pakkuvais küsimusis nagu migratsioon ja terrorism.

Valusa pärandi ümberkujundamine

Nn tina-aastad, mis kestsid 1960ndatest 1980ndateni, olid Maroko kaasaegses ajaloos raske peatükk. Sel perioodil jälitati süstemaatiliselt dissidente ja represseriti karmilt ja laiaulatuslikult protestijaid.

Nüüd püüab Maroko kuningas Mohammed VI oma demokratiseerimisüüdluste raames parandada selle valusa perioodi põhjustatud haavu. 2004. aastast saadik on sealne võrdõiguslikkuse ja lepitamise komisjon aidanud lepitada väärkohtlemise ja metsikuste ohvreid ja neile kahju hüvitada.

Kuid tina-aastatel polnud kannatajateks ainult üksikisikud. Sotsiaalmajandusliku hülgamise poliitikaga jäeti teatud määsmeelsed piirkonnad maha. Üks niisugune piirkond oli Maroko pealinna ja ärikeskuse Casablanca Mohammadi töölislinaosa.

Nagu teisteski riigi osades, toetab EL igakülgset algatust taaselustada ja noorendada seda kunagist dünaamilist piirkonda, mis on andnud Marokole paljud tema kirjanduse, muusika, kunsti ja spordi tähtsaimad nimed.

Kahju heastamine

„Toetame projekte, mis aitavad heastada sellele kogukonnale osaks saanud kahju, näiteks pakume toetust noorte- ja naisteühendustele, korteriühistutele, tervishoiuasutustele ja kultuurikeskustele,“ selgitab Fatna el-Bouih, komitee tegevust koordineeriv kodanikuõiguste aktivist ja endine dissident. „Minu ülesanne on tagada, et kõik need projektid üksteist täiendaksid.“

1950. aastal asutatud kohaliku noortekeskuse taaselustamine on üks toetust saavatest projektidest. „Minevikus on sellest keskusest väljunud põlvkondade viisi näitlejaid, luuletajaid, kirjanikke ja näitekirjanikke,“ teatab üks vabatahtlik uhkelt.

Täna on keskusest, mis püüab käia kaasas uue põlvkonna vajadustega, jälle saanud selle vaesunud piirkonna noorte päästenõör. Seal saavad poisid ja tüdrukud tegeleda paljude erinevate spordialadega võrkpallist maadlemiseni, osaleda parimate muusikute muusikatundides, käia kultuuriüritustel ning isegi õppida hip-hoppi ja breiktantsu.

Nidal Mansor

Vaba ajakirjanduse sünnivalude kergendamine

Kuigi ajakirjandusvabadus on Jordaania edenenud, toovad keerukas õigustik, juriidilised mitmetimõistetavused ja seaduse mittetundmine kaasa selle, et ajakirjanikud võivad ikkagi tahtmatult süsteemiga konflikti sattuda.

Arvestades meedia olulist rolli, on eluliselt vajalik, et Jordaania ajakirjanikud saaksid piisavat õiguskaitset, et oma kutsetööd repressioonihirmuta teha. „Meedia on reformide ja demokraatia nurgakivi,“ ütleb Nidal Mansor, ajakirjanike vabaduse kaitsmise keskuse (CDFJ) president. „Seetõttu otsustasime me moodustada üksuse ajakirjanike juriidiliste õiguste kaitsmiseks.“

Sündinud kaitsjad

ELi toetusega moodustas SDFJ oma meediaalase õigusabi üksuse Melad, mis tähendab araabia keeles sündi. „Melad on tõesti sünd. See on millegi uue sünd ajakirjanike jaoks pärast aastatepikkust võitlust. See on esimene projekt, mis pakub Araabia maailmas ajakirjanikele tasuta õigusabi,“ märgib Mansor.

Melad ei esinda üksnes kohtus ajakirjanikke tasuta (ainuüksi 2007. aastal üle 50 juhtumi), vaid pakub neile ka tasuta konsultatsioone, samuti teavet ja koolitust nende juriidiliste õiguste kohta.

Üksus tegeleb ka huvikaitsega nii Jordaania kui ka teistes Araabia maades, et püüda parandada õiguskliimat ja viia seda kooskõlla rahvusvaheliste standarditega. See hõlmab seaduseelnõude ja paranduste algatamist olemasolevatesse õigusaktidesse, mis ajakirjandusvabadust piiravad. „Kui me hiljuti algatasime alternatiivse ajakirjandusseaduse eelnõu, olid konservatiivsed parlamendisaadikud jahmunud sellest uudsest sekkumisest,“ meenutab Mansor.

Melad taotleb ka laiemat haaret üle Araabia maailma. „Tahaksime kujundada Meladi ümber piirkondlikuks projektiks, mis hõlmaks sarnase ajakirjandusvabadusega riike nagu Egiptus, Maroko ja Liibanon,“ loodab Mansor.

Piinamistabu purustamine

Minevikus pälvis Jordaania inimõiguste olukord rahvusvahelist kriitikat ja üheks probleemvaldkonnaks peeti piinamist. ÜRO eriraportööri piinamisteemalise ettekande järel 2006. aastal otsustasid Jordaania valitsus ja kodanikuühiskond oma jõupingutusi kahekordistada, et see tava välja juurida.

Selle kampaania esirinnas on Jordaania valitsusväline organisatsioon (VVO) Adaleh (õiglus), mis on käivitanud ELi toetusega projekti väärkohtlemisjuhtumite vaatlemiseks ja piinamisvastase selgitustöö tegemiseks. „Piinamine on Jordaania tundlik teema ja jordanlastel on raske aktsepteerida, et see jätkub,“ selgitab Adaleh'lane Luna Sabbah. „Me oleme esimene kohalik valitsusväline organisatsioon, kes selle küsimusega tegeleb, ja seetõttu peame oma tegevuse hästi läbi mõtlema.“

Avalikult välja

„Tõsiasi, et me oleme saavutanud koostöö justiitsministri, kodanikuühiskonna, politsei ja turvateenistustega, kohtumeditiiniarstidega, valitsusametnikega ja teiste sidusrühmadega, on suur saavutus,“ rõhutab Sabbah.

Lisaks on Adaleh koostanud kõigi aegade esimese põhjaliku kohaliku aruande tuvastamiseks, kus on esinenud piinamisjuhtumeid, nii et saaks astuda samme tulevaste juhtude ärahoidmiseks.

„Ja esmakordselt on Jordaania kirjalikult avaldatud piinamise õiguslik definitsioon,“ ütles Talib el-Saqqaf, Jordaania juhtiv inimõiguste advokaat, kes aruandega tihedalt seotud oli.

„Tavaliste jordanlaste hulgas piinamist ei sallita ja meedia on meie tegevusest huvitatud,“ lisab el-Saqqaf.

Adaleh leiab järjest enam poolehoidu. „Me loome laia koalitsiooni piinamisega võitlemiseks ja sellealase teadlikkuse tõstmiseks,“ ütleb Sabbah. El-Saqqaf lisab: „Samuti kavatsime koostöös valitsusväliste organisatsioonide ja kohtusüsteemiga luua vaatlus- ja dokumenteerimissüsteemi.“

